

Nesteen pilottiasemalle PUURAKENNUSINNOVAATIO

Neste Deli automaattimyymälässä asiakas pystyy asioimaan ilman henkilökuntaa sillä välin, kun robotit tankkaavat auton. Neste harkitsee pilottikauppansa kopsioimista muualle Suomeen.

Vantaalle avattu Nesteen uusi asema on valmistettu puusta.

Viime joulukuussa Neste Oyj avasi Vantaan Siltamäelle uuden jakelu-asemakonseptin. Tankkauksen voi- vat tehdä robotit rekisteristä tunnistamilleen autoille. Puumiehen mielenkiinto kohdistuu aseman yhteydessä olevaan uuteen automaattiseen myymälään, Easy Deliin. Se on Nesteen pilottikauppa ja täysin uusi palvelumuoto tien päällä liikkuville.

Liikenneaseman idea on, että automaattisen tankkauksen aikana asiakas voi asioida jatkuvasti auki olevassa automaattikaupassa. Asemalla ei ole henkilökuntaa. Kaupparakennus on CLT-rakennusratkaisu, ja se soveltuu aseman ympäristö- ja turvallisuusvaatimuksiin.

NESTE MARKKINOINNIN Jukka Peltoniemen aloitteesta suunnittelijat ja sisustusarkkitehdit haluttiin saada yhdessä suunnittelemaan uuteen konseptiin sopiva myymälä. Peltoniemen mukaan iso yritys tarvitsee rinnalleen joustavan ja ketterän toimijan. Näin San Francisco Agencyn muotoilujohtaja **Oona Colliander** ja Kelkkaprojektin johtaja **Sisse Collander** sekä freelance-sisustusarkkitehti **Jutta Menestrina** alkoivat suunnitella konseptia. Toisilleen tuntemattomat ammattilaiset sulautuivat nopeasti tiimiksi ja edessä oli puolivuotinen työrupeama.

Ryhmä päätyi materiaalivalinnassaan puuhun, koska totesivat sen olevan paras materiaali hyvän ja lämpimän tunnelman

saamiseksi myymälään. Projektiin oli yllättävän vaikea löytää siihen soveltuvaa puunjälöstus-yritystä, jolla olisi tarvittava kapasiteetti, laitteet ja tilat. Asiakkaalle esitettiin lista ehdokkaista, ja Tammiston Puun paketti oli vaihtoehtoista paras.

– Saimme koottua hyvän yhteistyöverkoston, jota ei pelottanut haasteen edessä. Haastetta oli muun muassa taata rakenteiden turvallisuus ja kestävyys jakeluaseman olosuhteissa. Suunnitteluryhmässä kaikilla oli omat vastualueet visuaalisen suunnittelun lisäksi. Sisse erikoistui aistihavainnointiin, Jutta ekologisuuuteen ja Oona projektin hallintaan. Skitsiemme pohjalta Tammiston Puu Oy:n toimitusjohtaja **Markku Heinonen** aloitti käytännön rakentamisen, kertovat Oona Colliander ja Sisse Collander.

– Easy Delin tavoitteena oli luoda tila, joka toivottaa asiakkaan tervetulleeksi ja luo turvallisuuden tunnetta. Huomiota kiinnitettiin valoisuuteen ja asioinnin helpouteen. Valoisuutta ja turvallisuutta luovat koko rakennuksen mittainen lasiseinä sekä vaalea puupinta. Turvallisuuden tuntua lisäävät häiritsemättä asetetut myyntihyllykoiden väliseinät. Asiakkaat voivat tehdä ostoksiaan omassa rauhassa syvennyksessä, josta on näkymä ovelle, jatkaa Colliander.

– Asiakas voi kaupassa ostoksilla ollessaan vaikka jättää lapsensa tai lemmikkinsä autoon, koska ison lasiseinän läpi on helppo seurata tankkausalueen tapahtumia. Lisäksi kaupassa on hälytysjärjestelmä ja reaaliaikainen vartiointi, lisää Sisse Collander.

Myymälästä luotiin arkkitehtuurisesti kiinnostava myös ulkoapäin. Se toteutet-

Easy Delin myymälään haettiin valoisuutta ja turvallisuuden tuntua rakentamalla se puusta. Suunnittelun takana ovat Oona Colliander, Sisse Collander ja Jutta Menestrina.

tiin niin sanotulla heijastinidealla eli rakennuksen seinä verhoavat seinien ulkopuolella kirkkaista alumiinikiekoista kootut ”verhot”. Alun perin aiottiin käyttää tavallisia heijastimia, mutta niiden pitkäaikaiskestävyys arvioitiin riittämättömäksi.

– Verhojen kiekot liikkuvat tuulen vaikutuksesta, jolloin niihin osuvat autojen valot saavat aikaan liikkuvan heijastineffektin. Kaikkiaan halusimme luoda ihmisläheisen tilan. Puun käyttö oli ratkaisussa olennainen ja ekologisuutta korostava. Suomalaista puuta käytettiin 50 neliömetrin tilassa yhteensä 30 kuutiometriä, kertovat Colliander, Collander ja Menestrina.

Siltamäen aseman Easy Deli -pilottikauppa on avoinna läpi vuorokauden.

– Kokeilemme, miten tämän tyyppisen automaattikauppa istuu autoilijoiden arkeen. Sen perusteella päätämme jatkossa konseptin mahdollisesta laajentamisesta. Siltamäen pilottiasema on kansainvälisessäkin mittakaavassa edistyksellinen uusien palvelumuotojen keskittymä, kertoo Nesteen Marketing & Services -liiketoimintalu-keen johtaja **Panu Kopra**.

MYYMÄLÄRAKENNUS valmistettiin Tammiston Puu Oy:n Hinnerjoen tehtaalla Eurassa

viime vuoden kesän ja syksyn aikana yhteistyössä Aureskosken jalostamon kanssa.

Aureskoski toimitti valmiit höylätyt aihiot CLT-tehtaalle liimattavaksi ja Hinnerjoella 12 metriä pitkä sekä 4,5 metriä leveä noin kolme metriä korkea moduuli rakennettiin täysin valmiina asennettavaksi Vantaalle joulukuun puoliväliin mennessä.

Rakennus poikkeaa perinteisistä CLT-ratkaisuista siten, että seinät, lattia ja katto on toteutettu liittämällä kaksi 45 millimetrin vahvuista levyä yhteen päällekkäin, lämmöneriste välissä. Elementtien liitoksissa moduulia koottaessa otettiin käyttöön uusi innovaatio. Uudella liitostavalla saadaan aikaan erittäin luja kotelomainen rakenne.

Tässä vaiheessa innovaation teknisiä yksityiskohtia ei kirjoittaja vielä voi tarkemmin eritellä. Moduulin jäykkyyttä ja lujuutta vahvistavat vielä 45 asteen kulmiin asetetut hyllystöjen väliseinät.

– Moduuli rakennettiin päällekkäisistä CLT-elementtilevyistä, joiden väliin kiinnitettiin koolausrimat ruuveilla ja liimalla. Elementit käännettiin niin, että yhtään ruuvia ei jäänyt näkyviin sisäpinnoille. Lattia peitettiin kierrätysmateriaalista valmistetulla ruotsalaisella kudotulla vinyylimatolla, Heinonen kertoo.

Kaikkissa materiaalivalinnoissa on tavoiteltu ekologisuutta, käytännöllisyyttä ja tuotantopaikan läheisyyttä. Siksi esimerkiksi kassan ja kahviautomaatin takana on laataseinä. Laatat hankittiin aseman naapurissa sijaitsevalta ABL-Laatalta.

– Ajatuksena meillä on, että se kohta olisi jatkossakin ”Something Local” -seinä. Sen

tarkoitus on esitellä lähellä tuotettua materiaalia, jolloin Easy Delin asiakkaat saavat pienen tietoiskun. Jos konseptia monistetaan laajemminkin teiden varsille, voitaisiin jokaisella paikkakunnalla esitellä jokin paikallinen tuote, visioi Sisse Collander.

KUN RAKENNUS oli valmis, se kuljetettiin asennuspaikalle erikoiskuljetuksena lavettirekalla. Noin 15 tonnia painavan rakennuksen jämyyttä kuvaa hyvin se, että myös koko seinän mittainen ikkuna oli paikoillaan jo tehtaalta lähtiessä.

– Jos joku epäilee tämän puurakennuksen kestävyttä mahdollisessa auton törmäämistilanteessa, voin vakuuttaa seinän kestävän. Jokainen voi itse päättää, miten haluaa romuttaa autonsa, Heinonen vitsailee.

Tukeva rakennus oli helppo siirtää kuljetusalustalle ja asennuspaikalle autonosturilla palkkien ja liinojen varassa. Säältä suojaan huputettu rakennus laskettiin nosturilla valmiiksi asennettujen kierrepilarien päälle. Asennus kesti noin kaksi tuntia – ja kauppa oli valmis käyttöön. Työtä nopeutti myös se, että rakennuksessa ei tarvittu viemärintiä.

SILTAMÄEN LIIKENNEASEMA on oiva esimerkki siitä, miten eri toimialojen edustajat ja suuret sekä pienet yritykset pystyvät yhteistyöllä saamaan aikaan merkittäviä innovaatioita suomalaisen puun jalostusarvon nostamiseksi. Neste Delissä mukana oli suuri kansainvälinen pörssiyritys, keskisuuri suomalainen puunjalostaja sekä pari pienyritystä.

Suuri antoi pienille konseptin suunniteltavaksi ja ne hakivat suunnitelmat toteut-

tavan yrityksen. Ilman ennakkosenteita ja rohkealla lähestymistavalla yhteistyö osoitautui saumattomaksi sekä tulokselliseksi.

Pilottirakennus sopii muuhunkin käyttöön kuin automaattimymäläksi. Rakennuksen koko ei ole sidottu 50 neliömetriin ja tarvittaessa moduleita yhdistämällä voidaan luoda isompiakin rakennuskokonaisuuksia. Vastaavilla moduleilla voidaan toteuttaa esimerkiksi bussiasemia, postiautomaatteja, etätyöhuoneita, kesämökkejä, lomakylä ja asuintaloja. Menetelmää soveltamalla pystyttäisiin ratkaisemaan myös katastrofialueiden asunto-ongelmia.

Moduulit ovat helposti siirrettävissä olosuhteiden vakiintuessa. Paras puoli nykyisen ilmastonmuutoskeskustelun kiihtyessä on tuotteen ekologisuus. Hiili sitoutuu hyvin pitkäksi ajaksi rakenteeseen ja on elinkaarensa päättyessä vielä hyödynnettävissä bioenergiaksi.

CLT-moduulirakennukset voidaan toteuttaa muovittomina ja hengittävinä rakenteina. Massiivipuun vähintään 40 millimetrin vahvuusena muodostaa itsessään höyrinsulun rakenteessa. Kun sekä ulko- että sisäseinät ovat noin 45 millimetrin vahvuiset ja niiden väliin laitetaan esimerkiksi puukuitu- tai muu hengittävä lämmöneriste, saadaan aikaan massiivihirsitalon terveellinen sisäilma.

Neste Deli voisi innovatiivisuutensa ansiosta olla yksi ehdokas vuoden puurakennukseksi.

MIKKO PELTOVIRTA

24/7/365 - THE PORT NEVER SLEEPS

PORT OF NAANTALI
NAANTALIN SATAMA

PORT OF NAANTALI | Satamatie 13, FI-21100 Naantali, FINLAND

www.portofnaantali.fi